

: مَشْش لَصَف و اه توافت ؛ زاک ترا اه تهابش

- اه تهابش و اه توافت ؛ زاک ترا

نابز نآ هب دهاوخب شدوخ .دندهیم شوگ ار ینابز کی رابخا^[4] لثم هک دنتسه اه یلیخ ،راتفگ یارب شوگ ار اه نآ رابخا یتقو اما .دنکب تسرد دناوتیم هلمج کی ؛دیوگب دناوتیم چیه دذب فرح مینزیم فرح ام ،دنتسین دلب یسراف نابز ،دندمآ ناریا اه یلیخ نآلا .دنیوگیم هچ دمهفیم ددهیم .مییوگی مییوگب دنیوگب دیوخی می هچ دمهفیم

هک دضرصاح ،لمع یاضف رد دنداد لد ،نیا هب معرشت م :تسا نیا شقرف هیئالقع اب معرشت م زاکترا یسک نآ لثم ،دنیوگیم هاگن عرش ماکحا هب یتقو رگید یالقع .دندنک ینتبم نیا رب ار ناشیگدنز هچ دروآیم رد رس اما ،تسین ندز فرح یاضف مه شیاضف ،دذب فرح تسین رضاح شدوخ هک تسا ار امش ندز فرح هک یسک اب ،دنبزیم فرح ار شایردام نابز شدوخ هک یسک زاکترا ایآ .دنیوگیم .هن ؟تسا یکی ،دذب فرح دناوتیم نآلمع اما دیوگب دیوخی می هچ دمهفیم

اما .دنیوگیم یگدننار و دنیشنیم نامرف تشپ هک یسک ؛دندنار یهریس ینعی ،معرشت م یهریس تسد ار عراش مارم دهاوخی یلو ،تسا رفاک -دندنک فشک دنهاوخی می ار عراش رظن هک ییالقع یهریس شدوخ ات .هدرک راک هچ دنیبیم طوق رود زا دنیشنیم دندنار رانک هک تسا نیمه لثم وا -دروایب دیآیم نیشیارب مییوگیم ام هک معرشت م زاکترا ،دندنک لمع ،دندن عرش هب لد دیان

یعرش یاوتحم،یئالقع تختیر:معرشت م زاکترا

،درادن اه نآ هب صاصتخا شایدنب تختیر شور ینعی **شختیر** ،تسا معرشت م نهذ رد هک یزاکترا تختیر نآ یتقو امش .تسه مه رگید یاهاج رد زاکترا یئالقع تختیر .دراد اه نآ هب صاصتخا **شختیر** رگا هک تساذل و .دیراذگیم معرشت م زاکترا ار شمسا ،دنیوگیم هدایب یعرش یاوتحم رد دیروآیم ار نآ ،ار هیلوا تائاشنا ،ار یلصا طوطخ .دیرادن ار اه نیا ،دیریگن عراش زا ار یلصا طوطخ نآ ،ار عبانم .تسا هداد عراش ار گنهرف ساسا

ار اه نیا و ءاب و فلا دیوخی می لودج رد هکنیا هب درادن یطبر ،دینک مسر ار لودج روط هچ هکنیا وحن ،دیهدب ناماسورس ار لودج روط هچ هکنیا وحن .دینکب برض ای دینکب عمج دیوخی می ای دیسیونب دای ار لودج میسرت هکنیا زا دعب .دیریوگیم رگید یاچ زا ار لودج لومرف ؛تسا کرتشم اهلودج همه رد ؟تسا فورح ای تسا دادعا هب طوبرم ؟تسا هچ رب شساسا لودج نیا هک دیوگیم تقو نآ ،دیتفرگ یدعُب چنپ ؟تسا یدعُب هس لودج ؟دراد دعُب ات دنچ ؟تسا عمج ای تسا برض رب شساسا لودج نیا یاہملک ات رازه هب نداد مظن لصا رد هداد القع هب ییاهزیچ کی ادخ ینعی ،هیئالقع تازاکترا ؟تسا زا ؛دراد شدوخ ار مظن نآ .دندهیم مظن وا رکف هب .ہملکات رازه نآ ینعی هن .دیریوگیم ملکت م زا هک طبض هب دیهدب ار اه نیا رگا اذل .تسا مظن یاوتحم ،تاملک نآ .تسا ناشدوخ تئالقع ترطف ددهیم رکف هب ماظن اه نیا ،درادن ار کرد نآ اما ،دیراذگیم رگیدمه رانک طوق هک یزیچ هب ای توص

راتفر ؛معرشت م زاکترا

عراش یسانش

[4] [5] [6]

یَلَعُ لِمَعْيَ لُكْ لُق» .تسا بوخ یسانش راتفر هنیوگنیا ،مینک لیلحت میوخب ار ناسنا رگا رد ،«هتلکاش یلع لمعی» نوچ ؟اچ .مینک هلکاش فشک ،لمع زا میوخی می ام ، [6] «وتلکاش مییریگب رظن رد ار هتکن ود دیاب اچنیا

رات فر اب شور توافت

ار اه نیاضتقا وایهلکاش و دهیم ماچنا ار یلامعا کی هک یسک؟تسیچ راتفر اب شور توافت ،شدوخ کرد ،شدوخ تداع باسح یور-دنکیم راک هچ دمهفیم ،هاگآ دوخ دراد یلامعا یاهدوحم کی رد،دراد دینک لیلحت ار وا،وا یاهشور یهدوحم رد دیناوتیم امش.مراذگیم شور ار نیامسا نم-شدوخ راتخم

زورب صخش زا هک هچ نآ ینعی.شور زاتسا عسوا هک تسا یراتفر نآ و دراد دوجو یرت مهم زیچ کی اما هدرک تداع نوچ ،دنکیم یگدننار عون کی یاهدننار ره.یگدننار لثم.ینهذ یاهنارحب دزن ،دنکیم اب یسک ،ینامز کی رگا هک تسا نیامهم اما.دنکیم یگدننار روطنیا اقا نیادیوگیم مه همه.تسا و هدیالاح ات هک ار یزیچ؟دهدب ناشن یلمعلا سکع هچ تسا رارق اجنآ،دیود شنیشام یولج تعرس هب میتسنناوتیم ،شور لیلحت رد و دوب یفخم هک یرگید یاهزیچ کی اجنیا رد.تسا هدرکن دروخر ب شتحران ای ددرک شکیرحت یتقو ینعی و راتفر لیلحت .دیآیم شپ مینک ادپ تسد اهنا هتفشآ ،یتحران ماگنه رد یرگید،تسا مارآ دوشیم هک مه تحاران یسک کی ؟دنکیم راک هچ ،دیدرک دوشیم.

تعیبط ریغت

هک دوب نیارس رب ثحب.تسا فورعم عیابط راتفر ریغت ررس رب ریزو و هاشداپ یهرطانم هیضق ریزو ،دوشیم تفگیم هاشداپ ؟هن ای داد ریغت ار تعیبط و هیجس و راتفر و هزیغ دوشیم ایآ داد روتسد هاشداپ.دنکیم ریغت و تسا یفخم هک تسه ییاهزیچ کی و دوشیم تفگیم ار عمش و دنمآیم الاب و ناشیاهاپ یور تیعمج یولج دنداتسیایم هک ددرک تیبرت ار ییاههبرگ دش علطم ریزو.دوشب مامت عمش نیات دنداتسایم هگن روط نیمه،دنداتسایم هگن ناشناتسد فک شوم یدادعت هک درک رومأم ار یاهدع ناشی.هدرک ار راک نیاشدوخ فرح تابثا یارب هاشداپ هک روتسد ریزو،دوب ناشتسد رد اعمش و دنداتسیا اجنآ اههبرگ نیاهک یتقو .دننک هدامآ و دیریگب مولعم مه هجیتن .اههبرگ نیامشچ یولج ندیود ددرک عورش اهشوم .دننک زاب ار اهیوگ نیاهک داد ریزو نآ ؟دش زوریپ یسک هچ .دندیود اهشوم لابند هب و دنتخادنا ار اعمش اههبرگ.رگید تسا [7]دش زوریپ.

یاهیضق نیمه منک هیرگ دیاب متشاد مهف هرذ کی رگا اما مدنخیم نیاهب مراد نآالام ،ادخ رب هانپ اهزپ یلیخ.[8]«مکرارسا ملعی نم دنع مکرارسا اوکتهت ال».دراد مه هیرگ اما دراد مه هدنخ هک نُوْطَبْ يِفْ ؤَنْجَأٍ مُتْنَأٍ ذِإْ وَضُرَّالْا نِم مُمْكَأَشْنَأٍ ذِإْ مُمْكَبْ مَلْعَأْ وَه» تسام قلاخ هک ییادخ.میهدیم .تسین یخوش اه نیا [9]«يَقَّتْ اِنْمَبْ مَلْعَأْ وَه مُمْكَسْفَنَأْ اَوْكَزْتُ الْا فْ مُمْلَتْ اَهْمَأْ

لیلحت ار راتفر میهاوخب رگا ینعی .تسا مهم یلیخ اهلیلحت نیاتسا نیامنامگ هب راتفر و دنوش هجاوم،دندوبن هجاومَّالبق هک ییاهزیچ اب هعفد کی هک مینک مهارف یاهنحص دیاب،مینک دیایب شپ ینینچ نیایاهکیحت

ععرشتم زاکترا لیلحت اب راتفر لیلحت توافت

یف هتبالا .تسین اه نیامادک چیه ععرشتم زاکترا لیلحت.راتفر لیلحت نیاتسا ،شور لیلحت نآ هناوتشپ .تسا نینقت رس نامتبحص ام یلو ،هدوب ععرشتم عمسم و یأرم رد عراش راتفر هلمجلا محازت،دسافم و حلاصم هب تسوا ملع،دراد یملع کی عراش مییوگب میهاوخم .تسا ملع،نینقت ی یتقو .اه نیالاثما و تمرح و بوجو .تسا مکح کی نینقت اه نیاهمه راسکنا و رسک یجورخ .تاکالم

هه‌ا‌ق‌ف‌ل‌اُم‌ش-ه‌ق‌ف‌ه‌ق‌ف‌ل‌ا‌م‌ش‌ی‌ک‌و‌ب‌ا‌ن‌ا‌ک‌ن‌ا‌ن‌ی‌س‌ح‌د‌م‌ح‌م‌خ‌ی‌ش‌د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م‌،‌ر‌ف‌ع‌ج‌خ‌ی‌ش‌آ‌ه‌ون‌ن‌ی‌م‌ه
اُم‌ق‌ز‌ه‌ق‌ف‌ل‌اُم‌ق‌ز‌ا‌ن‌ا‌ف

ر‌د‌م‌ن‌ک‌ی‌م‌ق‌ی‌ر‌ز‌ت‌،‌م‌ن‌ک‌ی‌م‌ه‌د‌ام‌آ‌ن‌م‌ا‌ر‌ز‌ا‌ک‌ت‌ر‌ا‌ن‌آ‌،‌ا‌ر‌ق‌و‌ذ‌ن‌آ‌،‌ا‌ر‌م‌ش‌ن‌آ‌ی‌ن‌ع‌ی‌،‌ت‌س‌ا‌ر‌ت‌ا‌ل‌ا‌ب‌ی‌ل‌ی‌خ‌ق‌ز‌ا
ه‌ک‌د‌ر‌ا‌د‌ی‌م‌ه‌گ‌ن‌ه‌د‌ام‌آ‌ی‌ر‌ا‌د‌ق‌م‌ک‌ی‌،‌د‌ر‌و‌خ‌ی‌م‌ا‌ذ‌غ‌د‌ی‌آ‌ی‌م‌ی‌ت‌ق‌و‌ر‌ت‌و‌ب‌ک‌؛‌ت‌س‌ا‌ن‌ی‌اُم‌ق‌ز‌.‌م‌ن‌ی‌ب‌ط‌ا‌خ‌م‌س‌و‌ف‌ن

ه‌د‌ام‌آ‌،‌ه‌د‌ش‌ه‌د‌ی‌و‌ج‌،‌[15]د‌ن‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ق‌ز‌ا‌ر‌ن‌ی‌ا‌.‌ش‌ا‌ه‌چ‌ن‌ا‌ه‌د‌ر‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌د‌ر‌ا‌و‌ر‌و‌ز‌ا‌ب‌د‌ی‌آ‌ی‌م‌د‌و‌ش‌م‌ض‌ه‌ی‌ه‌د‌ام‌آ‌
د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م‌ر‌و‌ط‌ن‌ی‌ا‌د‌ی‌س‌.‌د‌ز‌ی‌ر‌ی‌م‌،‌ن‌ا‌گ‌د‌ن‌و‌ج‌ن‌د‌ی‌و‌ج‌ل‌ث‌م‌،‌د‌و‌ش‌ی‌م‌ه‌د‌ام‌آ‌و‌ا‌ن‌ا‌د‌ه‌ن‌ی‌چ‌ن‌آ‌ر‌د‌،‌ه‌د‌ش‌

م‌ه‌ف‌ن‌ا‌ن‌ا‌د‌ن‌ت‌ف‌گ‌.‌د‌ی‌ه‌د‌ی‌م‌ا‌و‌ت‌ف‌ه‌و‌ر‌ع‌ر‌د‌د‌ن‌ت‌د‌ن‌ت‌ا‌ق‌آ‌ت‌س‌ی‌چ‌ه‌ک‌د‌و‌ب‌ه‌ت‌ف‌گ‌د‌ی‌س‌ه‌ب‌ی‌س‌ک‌
ل‌م‌ح‌ه‌ب‌.‌ه‌ن‌؟‌د‌ن‌ش‌ا‌ب‌ر‌خ‌أ‌ت‌م‌ط‌ر‌ش‌ر‌ط‌ت‌ن‌م‌د‌ن‌د‌ی‌م‌ه‌ف‌ه‌ک‌م‌ه‌د‌ع‌ب‌.‌د‌ن‌ت‌س‌ی‌ای‌م‌ن‌ه‌ک‌د‌ی‌س‌.‌ی‌ت‌ف‌ن‌ف‌
ط‌ر‌ش‌ن‌آ‌ا‌ت‌م‌ن‌ا‌م‌گ‌ه‌ب‌،‌م‌ی‌ه‌د‌ب‌س‌ا‌ل‌ک‌ی‌ه‌ط‌ب‌ا‌ض‌،‌د‌ی‌س‌ف‌ر‌ح‌ن‌آ‌ه‌ب‌م‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ب‌ر‌گ‌ا‌ا‌م‌.‌ت‌س‌ا‌ر‌و‌ط‌ن‌ی‌ا‌ع‌ی‌اش‌
م‌ی‌ن‌ک‌ر‌ب‌ص‌د‌ی‌ا‌ب‌ز‌و‌ن‌ه‌د‌ش‌ا‌ب‌ن‌ر‌خ‌أ‌ت‌م‌.

طای‌ت‌ح‌ا‌؛‌زاک‌ت‌ر‌ا

ز‌ا‌،‌ت‌س‌ی‌ن‌زاک‌ت‌ر‌ا‌ز‌ا‌ب‌ن‌ی‌ا‌.‌ی‌گ‌د‌ن‌ب‌ط‌ای‌ت‌ح‌ا‌ر‌س‌ز‌ا‌؛‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ی‌ر‌ی‌گ‌ع‌ض‌و‌م‌،‌ه‌د‌ش‌ه‌ج‌ا‌و‌م‌ی‌ر‌م‌ا‌ک‌ی‌ا‌ب‌ف‌ل‌ک‌م‌
ا‌ل‌ص‌ا‌ن‌ی‌ا‌.‌ت‌س‌ا‌د‌خ‌ی‌ع‌ر‌ش‌م‌ک‌ح‌.‌ن‌ک‌ط‌ای‌ت‌ح‌ا‌ا‌ب‌ا‌ب‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌،‌د‌ی‌ا‌ی‌ب‌ش‌ی‌پ‌ی‌ز‌ی‌چ‌ک‌ی‌.‌ت‌س‌ا‌ج‌ر‌ا‌خ‌ا‌م‌ث‌ح‌ب‌
ط‌ای‌ت‌ح‌ا‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ت‌ی‌د‌و‌ب‌ع‌ی‌ه‌غ‌ب‌ص‌ر‌ب‌ت‌ظ‌ف‌ا‌ح‌م‌و‌ا‌ق‌ب‌ر‌ط‌ا‌خ‌ه‌ب‌د‌ر‌ا‌د‌ی‌ن‌ع‌ی‌ن‌ی‌ا‌.‌ت‌س‌ا‌ج‌ر‌ا‌خ‌a‌m‌ث‌ح‌ب‌ز‌ا‌
ی‌ا‌ه‌ر‌ا‌ک‌ه‌ک‌ن‌م‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ه‌ک‌ت‌س‌ا‌ن‌ی‌ا‌م‌ی‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌a‌m‌ه‌ک‌ی‌زاک‌ت‌ر‌ا‌.‌ت‌س‌ی‌ن‌ث‌ح‌ب‌ا‌ل‌ص‌ا‌،‌زاک‌ت‌ر‌ا‌ن‌آ‌.‌ن‌ک‌
a‌m‌ث‌ح‌ب‌.‌م‌ن‌ک‌ط‌ای‌ت‌ح‌ا‌ل‌م‌ع‌م‌ا‌ق‌م‌ر‌د‌ن‌م‌d‌ی‌و‌گ‌ی‌m‌n‌.‌ت‌س‌ا‌ن‌ی‌a‌l‌و‌m‌ر‌ط‌ن‌d‌ی‌و‌گ‌ی‌m‌n‌م‌زاک‌ت‌ر‌ا‌،‌م‌ت‌س‌ی‌ن‌
ر‌d‌م‌ت‌ف‌گ‌ا‌ذ‌ل‌.‌د‌و‌ب‌ن‌ل‌ی‌ل‌د‌ا‌ل‌و‌.‌ت‌س‌a‌ع‌ر‌ا‌ش‌r‌ط‌n‌ز‌a‌ف‌ش‌a‌k‌،‌d‌n‌z‌ی‌m‌f‌r‌ح‌زاک‌t‌r‌a‌ی‌n‌ع‌ی‌.‌ت‌s‌a‌n‌ی‌a‌r‌s‌
d‌e‌d‌ی‌m‌n‌a‌ش‌n‌a‌r‌ش‌d‌o‌x‌ی‌l‌ی‌x‌a‌h‌n‌a‌r‌o‌d‌.

ه‌ل‌س‌ر‌م‌ح‌ل‌ا‌ص‌م‌؛‌زاک‌ت‌ر‌ا

[16]ا‌ل‌ص‌ا‌ن‌ی‌ا‌.‌ت‌س‌ا‌د‌خ‌ی‌ع‌ر‌ش‌m‌k‌ح‌.‌ن‌ک‌ط‌ای‌t‌h‌a‌a‌b‌a‌b‌d‌y‌g‌y‌m‌،‌d‌y‌a‌y‌b‌sh‌y‌p‌y‌z‌y‌ch‌k‌y‌.‌t‌s‌a‌j‌r‌a‌x‌a‌m‌th‌c‌b‌
ط‌ای‌t‌h‌a‌d‌y‌g‌y‌m‌t‌y‌d‌o‌b‌c‌y‌h‌g‌b‌s‌r‌b‌t‌z‌p‌f‌a‌c‌m‌w‌a‌q‌b‌r‌p‌a‌x‌h‌b‌d‌r‌a‌d‌y‌n‌c‌y‌n‌y‌a‌.‌t‌s‌a‌j‌r‌a‌x‌a‌m‌th‌c‌b‌z‌a‌
y‌a‌h‌r‌a‌k‌h‌k‌n‌m‌d‌y‌g‌y‌m‌h‌k‌t‌s‌a‌n‌y‌a‌m‌y‌y‌g‌y‌m‌a‌m‌h‌k‌y‌z‌a‌k‌t‌r‌a‌.‌t‌s‌y‌n‌th‌c‌b‌a‌l‌s‌a‌،‌z‌a‌k‌t‌r‌a‌n‌A‌.‌n‌k‌
a‌m‌th‌c‌b‌.‌m‌n‌k‌ط‌ای‌t‌h‌a‌l‌m‌c‌m‌a‌q‌m‌r‌d‌n‌m‌d‌y‌g‌y‌m‌n‌.‌t‌s‌a‌n‌y‌a‌l‌o‌m‌r‌p‌n‌d‌y‌g‌y‌m‌n‌m‌z‌a‌k‌t‌r‌a‌،‌m‌t‌s‌y‌n‌
r‌d‌m‌t‌f‌g‌a‌z‌l‌.‌d‌o‌b‌n‌l‌y‌l‌d‌a‌l‌w‌.‌t‌s‌a‌e‌r‌a‌sh‌r‌p‌n‌z‌a‌f‌sh‌a‌k‌،‌d‌n‌z‌y‌m‌f‌r‌ح‌z‌a‌k‌t‌r‌a‌ی‌n‌ع‌ی‌.‌t‌s‌a‌n‌ی‌a‌r‌s‌
d‌e‌d‌ی‌m‌n‌a‌ش‌n‌a‌r‌ش‌d‌o‌x‌ی‌l‌ی‌x‌a‌h‌n‌a‌r‌o‌d‌.

م‌ی‌ش‌ا‌ب‌ه‌ت‌ش‌ا‌د‌ن‌ص‌ن‌a‌m‌h‌k‌t‌s‌a‌n‌ی‌a‌ش‌d‌ی‌q‌t‌a‌n‌a‌s‌ح‌t‌s‌a‌w‌h‌l‌s‌r‌m‌ح‌l‌a‌s‌v‌m‌d‌n‌y‌g‌y‌m‌a‌h‌y‌n‌s‌d‌o‌x‌
y‌a‌n‌c‌m‌h‌b‌h‌l‌s‌r‌m‌ح‌l‌a‌s‌v‌m‌r‌g‌a‌ی‌n‌ع‌ی‌.‌t‌s‌y‌n‌h‌l‌s‌r‌m‌ح‌l‌a‌s‌v‌m‌r‌g‌y‌d‌،‌d‌sh‌a‌b‌h‌l‌d‌a‌m‌a‌p‌n‌z‌a‌d‌a‌f‌t‌s‌m‌r‌g‌a‌
r‌d‌a‌h‌y‌n‌s‌a‌y‌A‌!‌؟‌t‌s‌a‌m‌a‌r‌c‌d‌n‌y‌g‌y‌m‌h‌c‌y‌sh‌y‌a‌h‌q‌f‌z‌a‌b‌a‌r‌n‌y‌a‌،‌d‌sh‌a‌b‌h‌c‌r‌sh‌t‌m‌t‌a‌z‌k‌t‌r‌m‌
d‌n‌sh‌a‌b‌h‌t‌sh‌a‌d‌r‌g‌a‌؟‌d‌n‌n‌k‌h‌d‌a‌f‌t‌s‌a‌،‌d‌n‌r‌a‌d‌e‌r‌sh‌z‌a‌h‌c‌r‌sh‌t‌m‌h‌k‌y‌k‌r‌d‌n‌a‌m‌h‌z‌a‌h‌k‌d‌n‌r‌a‌d‌n‌a‌sh‌y‌a‌h‌b‌a‌t‌k‌
ح‌l‌a‌s‌v‌m‌w‌t‌a‌n‌a‌s‌ح‌t‌s‌a‌ی‌a‌r‌o‌z‌ی‌چ‌ک‌ی‌.‌d‌r‌a‌d‌a‌r‌sh‌d‌o‌x‌ص‌ا‌خ‌f‌ی‌r‌c‌t‌n‌A‌،‌ح‌l‌a‌s‌v‌m‌n‌a‌o‌n‌c‌h‌b‌h‌n‌؛‌t‌s‌a‌b‌o‌x‌
؟‌d‌n‌t‌sh‌a‌z‌g‌q‌r‌f‌a‌h‌n‌A‌a‌b‌z‌a‌k‌t‌r‌a‌n‌y‌b‌a‌y‌a‌m‌y‌n‌y‌b‌b‌.‌h‌l‌s‌r‌m‌

ه‌ل‌س‌ر‌م‌ح‌ل‌ا‌ص‌م‌د‌ر‌ا‌و‌م‌ن‌ی‌ب‌ک‌ی‌ک‌ف‌ت

ه‌ا‌ب‌t‌sh‌a‌ی‌d‌a‌o‌r‌d‌،‌h‌n‌h‌k‌t‌s‌h‌y‌d‌r‌a‌o‌m‌a‌m‌.‌d‌o‌b‌d‌e‌a‌o‌x‌،‌t‌s‌h‌e‌،‌h‌d‌o‌b‌h‌m‌h‌y‌a‌r‌b‌h‌a‌b‌t‌sh‌a‌h‌a‌r‌w‌h‌a‌b‌t‌sh‌a‌
y‌n‌y‌b‌y‌m‌d‌c‌b‌،‌d‌y‌g‌y‌m‌a‌r‌y‌b‌l‌p‌m‌k‌y‌d‌y‌n‌y‌b‌y‌m‌ی‌h‌a‌g‌.‌t‌s‌a‌t‌o‌d‌a‌h‌m‌s‌a‌؛‌t‌s‌a‌t‌o‌d‌a‌h‌n‌a‌b‌z‌؛‌t‌s‌y‌n‌
d‌n‌k‌y‌m‌ط‌a‌n‌m‌ح‌ی‌q‌n‌t‌n‌a‌m‌h‌d‌r‌a‌d‌.

تنس له‌ایاضف رد س‌ایق

یوریم یتقو، دن‌اف‌لاخ‌م س‌ایق اب تدش هب ناش‌ی‌اهدع. دن‌ام‌هم یلیخ یه‌تس‌دود ناش‌دوخ، تنس له‌ای
رفک دج رد. تس‌ا رت‌ت‌خ‌س س‌ایق اب هعی‌ش هق‌ف زا ناش‌ت‌فل‌اخ‌م ینی‌ب‌یم، ینی‌ب‌یم ار ناش‌ی‌اه‌راک

،درک عورش هک یل‌وا مزح نبا. تس‌اه نی‌ا زا یکی [17]مزح نب‌ا‌ال‌ثم. دن‌نک ری‌ف‌کت رگ‌ید هک دن‌وریم
نبا دش، ت‌ش‌گ‌رب یتقو ش‌ی‌اه‌تم‌ح‌ز ی‌همه دعب رخ‌آ، ه‌دن‌اوخ ار فل‌ت‌خم بل‌اط‌م، ه‌دوب نه‌د شوخ یلیخ

،دن‌ت‌س‌ین بوخ س‌ایق اب، مه‌اه‌یل‌ب‌ن‌ح. [18]یره‌اط‌م‌زح.

،دن‌ن‌ک‌یم در هک مه‌اه‌ن‌آ دوخ یت‌ح‌ای، دن‌ت‌فری‌ذ‌پ یو‌جن کی هب ار س‌ایق هک ینی‌اس‌ک زا ی‌ض‌ع‌ب
ت‌س‌ا تی‌ص‌وص‌خ ی‌اغ‌لا و‌ح کی ینی‌ب‌یم یوش‌یم قی‌قد یتقو اما، س‌ایق دی‌و‌گ‌یم‌ا‌لم‌ع ینی‌ب‌یم
رگا می‌ی‌و‌گ‌یم وا هب ام اذل و. دوش‌یم یرگ‌ید ت‌غل، ت‌غل، ه‌دوب‌ن‌ح‌ق‌ن‌م‌ا‌لم‌اک نوچ س‌ایق ی‌ره‌و‌ج ینی‌عی
هب، تس‌ا تی‌ص‌وص‌خ ی‌اغ‌لا ینی‌زیم لاث‌م و‌ت هک ید‌راوم ی‌ض‌ع‌ب اما، تس‌ا م‌ار‌ح نی‌ا ینی‌ک‌یم س‌ایق

[19]یراذ‌گ‌یم س‌ایق ار ش‌م‌س‌ا، ت‌رابع رب ت‌ض‌ح‌م‌دوم‌ج ن‌آ ی‌ه‌ط‌س‌او.

هک ت‌دش هب، دن‌فل‌اخ‌م حل‌اص‌م اب تدش هب ی‌اهدع؟ ت‌س‌ین ای تس‌ه ت‌ج‌ح؛ هل‌س‌رم حل‌اص‌م نی‌مه هی‌ب‌ش
دی‌روای ی‌زی‌چ دی‌ه‌و‌خ‌یم ن‌ید رد؟

نی‌ا س‌ایق ه‌ت‌ف‌گ هک -ت‌س‌ا ه‌دوب یوق ینی‌ه‌د ر‌ظ‌ن زا ی‌لا‌ز‌غ-دن‌دوب ه‌درک لق‌ن مد‌ید ی‌لا‌ز‌غ زا ت‌رابع کی
لی‌لد کی س‌پ. رگ‌ید زی‌چ کی هب ار وا دین‌ک‌یم هی‌ب‌شت. ده‌دیم رارق ل‌ص‌ا ار ی‌ع‌ر‌ش لی‌لد کی هک تس‌ا
ت‌س‌ی‌چ هل‌س‌رم حل‌اص‌م دی‌و‌گ‌یم دعب. دوش‌یم س‌ایق، دیراد هب‌ا‌ب‌ش‌م نی‌ا هب‌ا‌ب‌ش‌م کی، دیراد

[20]. دی‌روآ یم تس‌د هب ش‌اه‌مه زا. دیراد د‌ع‌تم ی‌اه‌لی‌لد، دیراد‌ن لی‌لد کی ا‌ج‌ن‌آ دی‌و‌گ‌یم

س‌ایق؛ ه‌ع‌ر‌ش‌تم زاک‌ترا

ار س‌ایق. تس‌ا ع‌راش فرح هب دن‌ت‌سم زاک‌ترا ام، تس‌ا ع‌راش فرح هب هی‌ب‌شت، س‌ایق؛ س‌ایق ای
دی‌ی‌و‌گ‌ب س‌پ. دراد ت‌واف‌ت یلیخ. دن‌ک‌یم راه‌ط‌ت‌س‌ا ع‌راش فرح زا زک‌ترم یلو، ده‌دیم ما‌ج‌نا س‌ایق‌م
ق‌رف. ی‌ع‌ط‌ق طان‌م ح‌یق‌ن‌ت رد دن‌راد ق‌اف‌تا هعی‌ش ی‌ام‌ل‌ع همه ا‌ج. ت‌س‌ین زی‌اج مه طان‌م ح‌یق‌ن‌ت
ح‌ق‌ن‌م ار ش‌طان‌م، تس‌ا ع‌ر‌ش م‌ک‌ح کی، طان‌م ح‌یق‌ن‌ت رد دن‌ی‌و‌گ‌یم؟ ت‌س‌ی‌چ س‌ایق اب طان‌م ح‌یق‌ن‌ت
ف‌ش‌ک رگا. م‌ی‌ن‌ک‌یم ف‌ش‌ک ار رگ‌ید ع‌و‌ض‌وم کی م‌ک‌ح، ع‌و‌ض‌وم کی رد م‌ک‌ح زا ه‌ک‌ن‌یا هن. م‌ی‌ن‌ک‌یم
ار یرب‌ک، ی‌ر‌غ‌ص نی‌ا لد زا ام. ت‌س‌ی‌ر‌غ‌ص رد لی‌لد ن‌اس‌ل‌ر‌ه‌اط رگا اما. م‌و‌ک‌ح‌م و تس‌ا س‌ایق، م‌ی‌ن‌ک‌ب
ه‌ع‌ر‌ش‌تم ینی‌عی. تس‌ا نی‌مه مه زاک‌ترا. ت‌س‌ین س‌ایق نی‌ا م‌س‌ا؟ دوش‌یم س‌ایق نی‌ا. م‌ی‌درک ح‌یق‌ن‌ت
مه ن‌آ، ی‌ع‌ر‌ش ع‌و‌ض‌وم کی زا ه‌ک‌ن‌یا هن. دن‌دروآ تس‌د هب ار لود‌ج ن‌آ ع‌راش مارم زا و ی‌ع‌ر‌ش لی‌لد ات راز‌ه زا
ت‌س‌ا ت‌واف‌تم یلیخ. دن‌ن‌ک ف‌ش‌ک، ار رگ‌ید ع‌و‌ض‌وم کی، ناش‌دوخ مارم باب زا

ت‌ازاک‌ترا ض‌راع‌ت

ه‌س‌ا‌ج‌ن‌لا ب‌ج‌و‌ت ال ن‌ط‌اب‌لا ی‌ف ط‌ئ‌اغ‌لا ا‌ق‌ال‌م: (۱ ا‌ق‌ل‌ا‌س‌م)

...

ربتعمال مالک یف ءلخاد تناک نا و یهف :ءثلاثال ءروصلال اما و
الحم تناک ءلذل هناک و .اهیف صن یلع رثعأ مل نکل مدقتمال
ءءاقال نا نم و ،یقالمال یل ءساجنال ءیارس ءءاق ءهچ نم ،لاکشال
ءروص لمشی یلاوحأ قالطال هل یطفل لیلد اهیلل سیل ءروءمال
یف ءساجنالاب مءجال نم ءءافتسم یه امنإ و ،لخادل یف ءاقالمال
،جراخال یف اهیف ءاقالمال نوكت اهل ءیال ،ءقرفتمال دراومال
عامجال ذل رهاط هیلل لیلد ال لخادل یف ءاقالمال یل اهنم یءءتلاف
دنل قرفال مدلل ،یءءتال یضتقی ناک نا و یفرل زاکترال و .هیلل
یءءتلل بجومال زاکترالاب ضراعم هئکل .جراخال و لخادل نیب فرل
و یلوأال ءروصلال نم و ،هیلل لخادل یل فوچال یف نوكتمال نم
ءعب و ،زاکترال فالخ امه نیب ءیءتال نإف ،ءثلاثال یل ،ءیناثال
ءجری و ،ءلدأل دراوم یل راصتقال یل ینبی نیزاکترال ضراعات
[21]ءراهطال ءلاصأ یل هریغ یف

میراد یزاکترال ینعی .تسه مه تازاکترال رد یطباور نینچ ؛میراد صاخ و ماع ،هلدا دوخ رد هک روطنامه
ود نیا دنیوگیم ءعب ،دنربیم مسار زاکترال ود ، میءح یاقأ موهرم .رطان میراد یزاکترال ،درفنم
ءراذن مه یعانم .دننکیم ضراعات ،زاکترال

هن ،درفنم یه یضق کی ناوئع هب ،تسار عرش ای لقع موءحم یه یضق کی ،زاکترال زار روطنم یه اگ نوچ
دنننیم هعرشتم ،اضف نامه رد .ءیح کی هب تبسن ءراذ یزاکترال کی .تاكالم محازت یه طحال م اب
كالم محازت لثم ؛دوشیم نیزاکترال ضراعات اه نا هذ رد .رگی ءیح زار اما ،ءنراذ مه رگیذ زاکترال کی
و رسك ،عانم اب ار یضتقم .میراد یضتقم ،ءیح نا زار ،میراد عنام ،ءیح نیا زار رگا دنننیم
ءراذ هک یطباوض ماسقا و عاون هب ءریگب یءورخ ءناوئیم ضراعات نیا زار .دننکیم راسکنا

هلدا نیب عمچ رد هک یطباوض ،ءنتفرگ عرش زار هک یماطن هب دوشیم طوبرم اهزاکترال دوخ نوچ
میوگیمن ،تسار زاکترال اب بسانتم هک یطباوض هتبال -دوشیم یراج مه تازاکترال عمچ رد ،تسه
ره میءح یاقأ هک روطنامه .-تسار تسرد شائلک یلو .تازاکترال رد مینك هءای ار هلدا رد یطباوض هم
ءحابم همادا و ءناضراعاتم نیزاکترال دنیوگیم ءعب ،دنننیم ار زاکترال ود

و **اهریغتم** هب هیلوا ریءاقم صیصخت ءنیراف هب Initialization) :**یسیلگنا** (ییاءتبا یه ءراءقم [1]
،دوشیم هءفگ یزاسهمانرب نابز رد اهءاا یاهراتخاس

(هظفاح سردآ) هظفاح رد ناکم کی Variable) :یسیلگنا هب)**ریغتم** کی ،هنایار یسیونهمانرب رد
یواح ءناوئیم و ءشابیم Identifier) :یسیلگنا هب) هسانش ناوئع اب **نیدامن مان** کی یاراء هک تسار
دوشیم هءفگ Value) :یسیلگنا هب) **شزرا** نا هب هک لوهچم ای مولعم راءقم کی ای تاعالطا
هءشاذگ رانك اهءاا هریخذ یارب هک ییاضف هب یسیونهمانرب رد ریغتم ،رگیذ نابز هب.ءشاب
ءنیوگیم تساهءش

نیرتیداینب را (Data Structure) :**یسیلگنا** هب اهراتخاس هداد ای اهه داد نامتخاس ای **اهه داد راتخاس** اهه داد ندادنامزاس .تسا **هناار مولع** رد هدمع **می هافم** زا یرایسب کرد و یریگدای تهج زاین دروم ثحابم تروص اهه داد زا هنی هب هدفاتسا روظنم هب هک یضای ای یقطنم لدم هیاپ رب و صاخ قی رط کی هب بسانم مادک ره هک دنراد ینوگانوگ غاونا اهراتخاس هداد .دنیوگی راتخاس هداد کی ار دریگیم .دنتسه یفلتخم یاهه مانرب

رد تسا رت هنی هب و رتناسآ یسرتسد فده اب **هناار** رد اهه داد هریخذ یاهشور اهه داد نامتخاس (ایدپ یکیو تیاس) .تسا رتویپماک هلیسو هب **هلئسم لح** روظنم هب یشور **متیروگل**ا هکیلاح

زا لقتسم یتایضای می هافم هعلاطم هب (Pure Mathematics) :**یسیلگنا** هب (ضحم تایضای [2] یعقاو ناهج یاه هغدغد زا تسا نکمم می هافم نیا .دزادرب یم **تایضای** هریاد زا چراخ درب راک عون ره تایضای اما ،دنوش عقاو دیفم یلمع یاه درب راک یارب اهدعب نآ حیاتن و ،دنشاب هتفرگ تاشن رد ضحم تفایه تیباج ،لباقم رد .دریگ یمن هزیگنا یلمع یاهدرب راک نانچ زاءادتبا ضحم دوخ هک یم می هافم .تسی قطنم می هافم یتخان شبایز یاهه بنج و اهشللاچ هب طوبرم ،یضای ،دنشاب یم یرت یا هیاپ لوصا زا ییاهدمایپ

اما ،تسا هتشاد دوجو **ناتساب نانوی** نامز زا تیللاعف کی ناونع هب ضحم تایضای هک یلاح رد اب ییاه هیرطن هک نیا زا دعب ،درک ادیپ روهظ یدالیم ۱۹۰۰ دودح رد نآ ی هناداتسا یاهه بنج و لوح و ،(یهانتمان یاه هعومجم روتناک هیرطن و **یسدیلقا-ریغ یاه هسدنه** لثم) یدوهش دض صاوخ **سکوداراپ** و ،دنتسین **ریذپ لیس نارفید** اج چیه هک یا **هتسوپی عباوت** نوچ) یرهاظ یاه سکوداراپ و قیقده تایضای ای) راوتسا تایضای موهفم دیدجت هب زاین اه هدیپ نیا .دندش فشک (**لسار** هدفاتسا هک یا هنوگ هب ،دش نآ ساسا رب تایضای مامت یسیونزاب و (تخس و تفس هک دش نیا هب رجنم هلئسم نیا .درک ادیپ جیورت یا **هغوضوم لوصا** یاه شور زا کی تامتسیس .دنوش زکرمتم ضحم تایضای ینعی ،دوخ یدوخ هب تایضای یور رب ناناد یضای زا یرایسب

یاهرازگ ،کیزیف و قطنم ،تایضای ،هفسلف رد) مویسکآ ای نوناق نُب ،تشادنُب ،هغوضوم لصا جارختسا اهرازگ ریاس نآ یور زا و دوشیم هتفریذپ ضرفشیپ لکش هب و **تابثا** .نودب هک تسا رد) تسا یاهرازگ ،تساهدش فیرعت **کیسالك هفسلف** رد هکنانچ نآ تاهی دب ای لصا .دنوشیم ای ثحب هکنیا نودب و تسا یه دب ای حضاورپ هک (دوشیم هئارا نیدامن تروص هب بلغا تایضای یارب ییانبم ناونع هب دناوتیم لصا ،نیا ربانب .تسا شریذپ دروم ،دشاب حرطم نآ دروم رد یلاؤس .تسا موسرم تایضای ای قطنم رد هکنانچ نآ ؛دریگ رارق هدفاتسا دروم اعدا ای لالدتسا

لصا کی ندوب یه دب تحص .تسا لالدتسا یارب یغورش هطقن ای ضرفشیپ ،لصا ،نردم قطنم رد هلیسوب ،تایضای هفسلف رد هک تسا یغوضوم ،یضای یاهدامن تروص هب ای یموهفم لوصا» :تسا زیامت موهفم ود یاراد تایضای رد ،لصا .دریگیم رارق یسررب دروم نانادیضای رطن زا هک دوشیم هتفگ ییاهه ینایب هب آلومعم یقطنم لوصا .«یقطنم ریغ لوصا» و «یقطنم لوصا هکیلاح رد ،(دراد فلا رب تلالد (ب و فلا) لاثم یارب) دنتسه حیحص قطنم متسیس یضای هیرطن کی هناماد دروم رد ینهذ یم می هافم رگنایب (فلا + ب = ب + فلا دننام) یقطنم ریغ (باسح دننام) دنشایم ،صاخ

لیلد نیمه هب و تسا راک زاغآ هطقن لاجره هب اما ،دنشابن یه دب دناوتیم هغوضوم لوصا (نامه) .درک جارختسا یرگید اهرازگ چیه زا ار اه نآ ناوتیم

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاکشا [3]

یشنکاو راتفر رگید نایب هب .دهدیم ینوریب هزیگنا هب **مسیانگرا** هک تسایخسپ ،راتفر [4]
ناسنا رد راتفر نیایدنزم رس **هدنز دوجوم** زا ینوریب شنک ای لمع کی ربارب رد هک تسای
هتفر ورف مه رد و هدرتسگ ینهذ یاهدنیارف یگدیچیپ نیالید .تسای تادوجوم ریاس زا رتهدیچیپ
نودب دناوت یم ناسنا .دهدیم لیکشت ار **یسانشناور** شناد عوضوم هتفر مه یور هک تسای ناسنا
یاهدنیارف زا هلئسم نیای و دنک لقتنم ار یموهفم ندب نابز اب افرض و یمالک چیه ندرب راک هب
لماک روط هب دیاب ناسنا راتفر یاهدیچیپ نیایربانب.دریگ یم تاشن وانهذ رد هدش یط
دوش یم ققح یمسانش راتفر مان هب یملع رد رما نیای هک ددرگ یسررب

یاهراک رگ هراطن ،**یگدنز** یاهلاس نیئتسخن زا ،هراومه .میتسه راتفر مولع یوجشناد ،ام زا کی ره
؛یگدنز رسارس رد .میایمن ریسفت ار مینکیم هدهاشم هک ار هچنآ ات میاهدیشوک ؛دوب نارگید
هچنآ ،دناوتب ات دهمیمعت ار نارگید راتفر هوش ،ناسنا .تسای نارگید هعلاطم لوغشم ،درف
و تسای لولعم هکلب ؛تسین یفداصت یرما ،راتفر .دنک هیجوت و ینیبشیپ ار داد دنهاوخ ماجنا هک
مه اب ،دارفا هک تسایهیدب .دراد رواب ار نآ ،(شعفانم ساسا رب) درف هک دنکیم لیم یتهج رد
تابث ،یلو ؛درک دنهاوخ ،یهباشم راک ؛دنریگ رارق ،ناسکی تیعضو رد هک یدارفا .دناتوافتم
،تسای دارفا همه راتفر آشنم ،هیور

نیای اب نامزمه .دوب **ییارگراتفر** شمان دش ماجنا **هدحتم تالایا** رد ۲۰ نرق لئوا رد هک یتکم
بتکم هس .دندوب هدش یراذگ ناینب زین یرگید بتاکم ایند یسانشناور زور نآ ملع رد بتکم
رد ییارگراتفر .دندوب **یواکناور** و **تلاتشگ** یسانشناور و **ییارگراتفر** نارود نآ ریگ همه و گرزب
اب هک دوب **نوستاو** بتکم نیای راذگ ناینب .دوب هتفای یرتشیب ترهش بتکم هس نیای
تشاد هدیقع بتکم نیای .دراذگ یاج رب یسانشناور رب یمیطع ریثأت «**یارگراتفر هیمالعا**»راشتنا
هب لیلد نیمه هب و دریگیم نایاپ **خسپا** کی ابو دوشیم زاغآ **کرحم** کی اب یاهدیدپ ره هک
(ایدپ یکیو تیاس).دوب هدش روهشم زین **خسپا-کرحم یسانشناور**

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاؤس [5]

(84 : ءارسإل)إل یبَس یدَهأُوهُ نَمْبُ مَلْعَأُ مُكْبَرَفِه تَلْكَاش ِلَعْلَمَعِي لُكْ لُق [6]

۶۳-۶۲ ص،ناتسربط خیرات رد نومضم نیای هب کی دزن [7]

۲۰۳. هب طخ.هغالبلاجهن [8]

۳۲ هی.آ.مجنللا هروس [9]

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاؤس [10]

امك هلثم رّذعت وه له ةميقلإ لئليثلما لاقتنا يف طانملا نوک صيخشث يف مالكلإ يقب [11]
ذخألأ ةيضق و ،ناهج و ؟زاعإلاب نيرّبعمل رهاظ وه امك رّسعئلا وه وأ ،مهضعب مالک يف هب رّبعمل وه

نم دارملالام. هـنم نقيتملا و هيلع عمجملا هـنال، رذعتملا وه و صخالأ ىلإ عوجرلا وه نقيتملاب ملاعلا يف لثمل دجوي ال نأ وه و -هـارث باط - نتاملا هـبرقتسا امك - يلقعلا رذعتلا وه له رذعتلا در بجي ناك امك قريثك ةنويم فرص ىلإ ىدأ ول و هـليصحت بجو هـراطقأ نم رطق يف دجو ول ثيح بال نأ رذعتلا نم دارملا وأ ؟ قريثك ةنويم فرص ىلع فقوت ول و تناك ام نيأ نيعلا

اوركذ امك ؟ هـيلإ ةداع لقني امم : هـلوق كلاسملال يف داز و ، ةركذتل نعا امك ؟ هـلوح ام و دلبال يف دجوي ةملالعل انخي ش هـبرقتسا و ؟ فرعلال ىلإ هـيف عوجرلا دصاقملا عماج نعا و ، هـيف ملسملا عاطقنا يف ؛ (يراللل) بساكملا ىلع ةقيلعتلا) ، هـفاقلالامش و سدحل نم و ءاملعلال يوتف نم هـايإ ارهظتسم (517-518 : ص 1ج)

ام نأ كل نابف : دنىامرف ىم ىقللسم و عجطضم يارب عوكرو دوجس زا رذعت ثحب رد رهاوج رد [12] ىلإ لقتني مل هـيلع رذعت نإ هـنأ و ، ىقللسمال ريغ يف سألرلاب ءامياإلا صاصتخا نم - قئادحلال يف ةردقلا عم سألرلاب ءامياإلاب يزتجي ال هـنأ و ، ضيمغتللاب صتخي ىقللسمال نأ امك ، ذئنيح لدب قوذىضتقملا فلام و فعضلا ةياغ يف - لدب ىلإ لقتني مل ضيمغتلال هـيلع رذعت اذاف ، هـيلع (268 : ص 9ج ، مالمسإلا عئارش حرش يف مالمكلا رهاوج) . لمأت ىندأب كلذ فرعي امك هـفاقلا

اهب اهامسم ققحتي ، اهمزال و اهزئاج دوقعلال عيجم دروم يف ةاطاعملا نايج يوعدهلك كلذ نم برغأ و وه ذإ هـريغ يف هـل ةدئاف ال و هـنم ةمزالالال يف موزللال ذئنيح دقعلال ةدئاف و افرع قالطللل اهدقع نود ؛ (نامه) . داشرلا لىبس ىلإ يدهالال قفوملا وه هـلل و ، هـقفلال معطقا ذ نمم اهرودص يغبني ال ، ىرت امك (244 : ص 22ج)

تسا هـومرفىم ؟ تسىچ امش ياوتف نالف كردم هـكنيا باوج رد (ىدزي) مظاك ديس موحرمةهاگ [13] (6550 : ص 20ج ؛ (ىناجنز) حاكنا باتك) هـفاقلالامش

تاسدح رد و . دوت هـاقف زا هـىلاعىهجرد رد شم هـف اطغل افشاك رفعج خيش موحرمة [14] ةراكب صفنأ ام : دومرفىم ناشىا هـك مدىنش ىىاقآ زا . تسا هـدوب بىصم ىلىخ - هـللااشام - هـقف لوا دىهش و ىسوم مرسپ و نم زج هـقف رد ؛ هـللاهمحرلؤلوالأ دىهشلال و ىسوم ىنبأ و أنأ إلال ةقفلا . «تسنى ركتبم ىسك هـللاهمحر

ندىشك تسد زج طوفحم حول ات نم ىهـلصاف ؛ ىتىجل إلالخوللانىب و ىنبأ ام : دومرفىم زىن رفعج خيش دروم رد نىما نسحم دىس موحرمة (124 ص 3ج ، تـج هـب رضحم رد) . «تسنى شىب منساحم هـب يف ةبوجعأ ناك ةلدألا نم طابنتسالال ةوق و هـقفلال يف ةقيلسلال لادتعاب رهتشا و : دىامرف ىم مشلل لىلد وه و دئاز لىلد هـدنعا رفعج خيشلل نأ - حملمال باب نم - رهتشا هـطابنتسا ةوقل و هـقفلال (100 ص 4ج ؛ ةعيشلل نايغ)

و اقز ةقزى خرفلال رائطالاقز (1491 ص 4ج ؛ حاحصلا) . هـيفب مـعطأأأ ةقزى هـخرفل رائطالاقز و [15] (143 ص 10ج ؛ برعلال ناسل) ، هـيفب مـعطأأ : ةقز و ، رـغ ةقزقز

سرد هـسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى لاكشا [16]

[17]

ىرهاط هـب بقللم (هـ 270 - 201) ىناهفصا فلخ نب ىلع نب دوواد ناميلس وبا باحصاهـيدوواد [18] شور رد وا ، دنتسه ىو هـب بوسنم هـيدوواد اي هـيرهاط هـقرف . تسا مالمسا رد داهتجا ىهـقف هـمئا زا ىكى

«عامجا» دروم رد و دومن افتكنا نآرق رهاط هب و درك ضارعا «سايق» و «يأر» و «ليوأت» زا دوخ يهوقف لوبق ار «ديلقق و ناسحتسا» و تما ياملع همه «عامجا» اي و دوب ربمغيپ هباحص عامجا هب لياق (191ص؛ نتم؛ يمالسا قرف گنهرف). تشادن

يم ادتبا نامه زا ناسحتسا دروم رد يلازغ.تسا رارق نيمه زاناسداد مه ناسحتسا دروم رد [19] يناعم نايب ماقم رد همادا رد اما (476ص لوخنملا) «عرش دقف نسحتسا نم يعفاشلا لاق ::ديوگ اهنم ماسقأ ععبرأ همسق دقو يخرلكلا هركذا ناسحتسالاطبض يف حيحصلاو :ديوگ يم ناسحتسا لوق عابتا اهنمو رمتلا ذيبنو هقهقلا ةلأسم يف اولعف امك سايقلا كرتو ثيدحلا عابتا نأ يلى مهريصمك مهفرع هب درطي امو سانلا تاداع عابتا اهنمو... سايقلا فالخ يلى عي باحصل عابتا اهنمو لوسرلا رصع يف هنايرج نطلال يلى بلغيو هنع كفنت ال راصعالا نأل ححيحص ةاطعمل نيا نايم رد هك دوش يم هطحالم يلجلال ينعملال نم هل سماو دوصقم لاب صخا وه يفيخ ينعم حرطم هي ماما لوصا رد هك هعرشتم هريس يانعم هب تسا كيدزن راي سب موس يانعم، يناعم هريس اب تفللخ رس زا رتشيب هك يتفللخ؛ دنك يم تفللخ مه انعم نيا اب يلازغ هچرگ، تسا توافقت ال هي راصعالا نأل ةاطاعمال يف عبتم سانلا لمع ناب هاوعد اماو :تسا يلابال دارفا هتوصو مالمسا لادتبإ يف هنم رثكأ انرصع يف تايوبرلاو ةدسافلا دوقعلا نا ملعن انإف مكحت (478-487ص، لوخنملا). مهلمعب كسمتي يتح مهعامجأب ةالابم ال سانلا ماوعو

[20] [حالصتسال ةموهوملا لوصألا نم عباللا لصلأا]

اهماسقأو ةحلصملا ينعم فشك نم دب الو ةلسرمل ةحلصملا عابتا زاوج يف ءاملعلا فلتخا دقو ، مسقو اهرابتعال عرشلل دهش مسق :ماسقأ ةثالث عرشلل ةدهاش يلى ةفاضلااب ةحلصملا :لوقن... اهرابتعال الو اهنالطبل ال عرشلل دهشي مل مسقو ، اهنالطبل دهش

رظنلا لحم يف اذهو نيعم صن رابتعالاب الو نالطبلاب عرشلل نم هل دهشي مل ام :ثلاثلا مسقلا يه ام يلى مسقننت اهتاذ يف اهتوق رابتعاب ةحلصملا نأ وهو ، رخآ اميسقت هليثمت يلى مدقنلف تانيي زتللو تانيي سحتلاب قلعتي ام يلى و تاجاحلا ةبتر يف يه ام يلى و تارورضلا ةبتر يف يرجم اهنم يرجي ام ماسقألا نم مسق لك لا يذأب قلعتي و. تاجاحلا ةبتر نع اضيأ دعاقتو ةرابع يهف ةحلصملا ام :اهبتارم ةلثمأ م ةحلصملا ينعم الوأ مهفنلو اهل ةمتمتلاو ةلمكتلا ةرضملا عفدو ةعفنملا بلج نإف ، كلذ هب ينعن انسلو ، ةرضم عفدو ةعفنم بلج نع لصلأا يف دوصقم يلى عطفاحمال ةحلصملااب ينعن انكل ، مه دصاقم ليصحت يف قلخلال حالصو قلخلال دصاقم مهلسنو مهلقعو مهسفنو مهنيد مهيلع طفحي نأ وهو :ةسمخ قلخلال نم عرشلل دوصقمو عرشلل وهف لوصألا هذه توفي ام لك و ، ةحلصم وهف ةسمخلا لوصألا هذه طفح نمضتي ام لك ، مهلامو ةحلصم اهعفدو ةدسفم.

ةلمج يف لصلأا اذه متدروأ م ةحلصملااب لوقلا يلى لئاسملا هذه رثكأ يف متلم دقف :ليق نإف ةنسللو باتكلا دعب اسماخ الصا ريصيلى ةحيصلال لوصألااب اذه قحليلف ، ةموهوملا لوصألا اندر انأل ؛ أطخأ دقف سماخ لصلأا هنأ نطنم ذإ ، ةموهوملا لوصألا نم اذه :انلق ؟ لقلعلاو عامجالو ةحلصم لكف . عامجالو ةنسللو باتكلااب فرعت عرشلل دصاقمو ، عرشلل دصاقم طفح يلى ةحلصملا ال يتيلا ةبيرغلا حلصملا نم تناك و عامجالو ةنسللو باتكلا نم مهف دوصقم طفح يلى عجرت ال دقف نسحتسا نم نأ امك عرش دقف اهيلي راص نمو ، ةحرطم ةلطب يهف عرشلل تافرصت مئالت عامجالو ةنسللو باتكلااب ادوصقم هنوكم ملع يعرش دوصقم طفح يلى تعجر ةحلصم لك و عرش نيعم لصلأا سايقلا ذإ ، ةلسرم ةحلصم لب اسايقي ميسي ال هنكل ، لوصألا هذه نم اجراخ سيلف **نم اهل رصح ال ةريثك ةلدأب لب دحاو ليلدب ال تفرع ةدوصقم يناعملا هذه نوكو** اذو ، **ةلسرم ةحلصم كذل يمسست تارامال قيرافتو لاوحألا نئارقو ةنسللو باتكلا** عطقلا بجي لب اهعابتا يف فالخلل هجو ال عرشلل دوصقم يلى عطفاحمال ةحلصملا انرسف نأ امك عرش دقف حلصتسا نم لب هسأرب اسماخ الصا سيل حالصتسالو نأ نيبتو . ةجح اهنوكب

(١٨٠-١٧٣ ص، ىفصتسملا) .انركذا م ىلع حالصتسالأ نأ هب نيبتو ،عرش دقف نسحتسا نم

٢٨٥ و ٢٨٤ ص: ١، ج؛ ىقثولا ةورعلا كسمتسم [21]